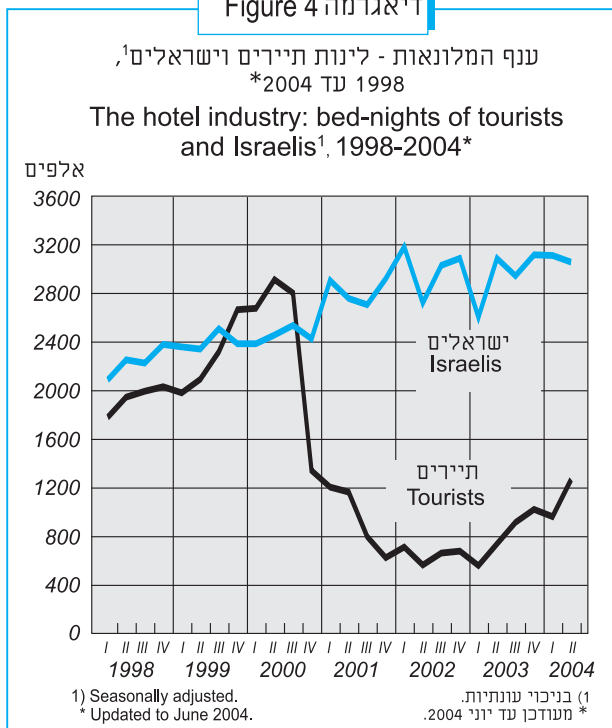
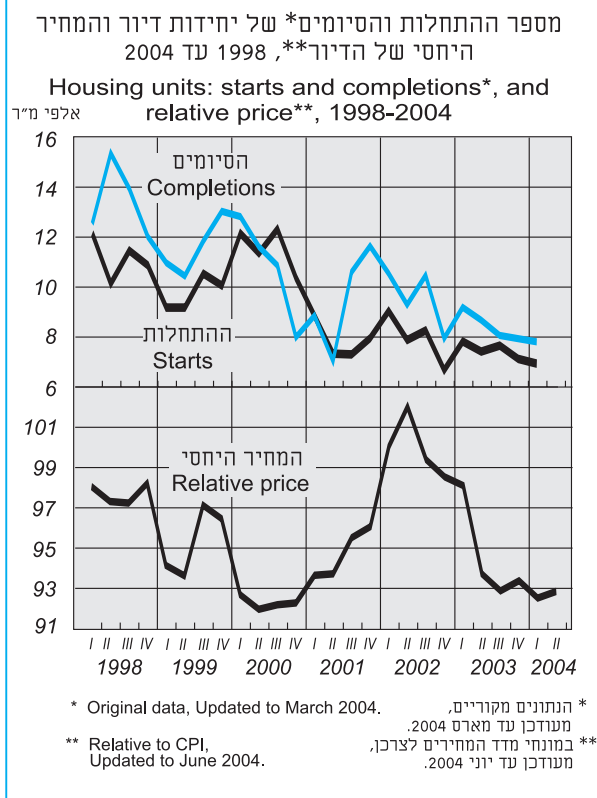

דיאגרמה Figure 4

התיירים הנכנסים עלה ב-12 אחוזים, ומספר לינות התיירים במלונות בניכוי עונתיות עלה ב-15.5 לעומת הרביע הראשון. במקביל לתיירות הנכנסת התרחבה גם תיירות הפנים, ומספרן של לינות הישראלים בבתי המלון גדל ביחס לתקופה המקבילה אשתקד ב-12 אחוזים בניכוי עונתיות.

דיאגרמה Figure 3

נרשמה רמה נמוכה מאוד של כניסות תיירים, במיוחד בחודש מארס, בגלל המלחמה בעיראק, ועל כן מתקבלים שינויים גבוהים לעומת תקופה זו. בחודשים אפריל ומאי הואצה המגמה, מספר

תיבה 1: תחזית מקרו-כלכלית לשנת 2005

התחזית המקרו-כלכלית לשנת 2005 מבטאת את המשך מגמת ההתאוששות שאפיינה את המשך בשנת 2004. ההנחות בבסיס התחזית הן התרחבות בסחר העולמי, המשך הרגיעה היחסית במצב הביטחוני, וכן מדיניות כלכלית בהתאם ליעדים, שנקבעו בהחלטות הממשלה. על פי התחזית, שיעור הגידול של התוצר העסקי בשנת 2005 צפוי להיות 4.8 אחוזים, ושל התוצר המקומי הגולמי - 3.5 אחוזים. זאת כתוצאה מירידה קלה בתוצר השירותים הציבוריים, על פי המדיניות הכלכלית, וגידול איטי של תוצר שירותי הדיור, המבטא התאוששות הדרגתית מאוד של השקעות בדיור. התרחבות הפעילות העסקית והמשך הפחתת מספרם של העובדים הזרים ילוו בהאצת גידולה של התעסוקה; עם זאת, גידול הפריון והתייצבותו של שיעור ההשתתפות בכוח עבודה על רמה גבוהה ימתנו את הירידה בשיעור האבטלה, והוא יגיע לכ-10 אחוזים - לאחר עלייה רצופה בשנים האחרונות.

מחלקת המחקר

היצוא: האטה קלה בקצב הגידול של הסחר העולמי ב-2005 לעומת 2004, ובעיקר ירידה בחלקן של המדינות המתועשות בו, יפעלו להאטת שיעור גידולו של היצוא. השפעה זו תמותן על ידי השיפור הצפוי בתנאי הסחר של ישראל.

הצריכה הפרטית: הצריכה הפרטית תגדל במהירות, הודות לגידול ההכנסה הפנויה וההכנסות משכר, פועל יוצא של צמיחה מואצת בשלב היציאה מהמיתון של הפחתת המסים, ושל האצה המחזורית בצריכת מוצרים בני-קיימא.

ההשקעה: ב-2005 צפויה האצה בהשקעה בענפי המשק בעקבות התבססות הצמיחה והפיגור של ההשקעה אחרי התפנית במחזור העסקים. למרות גידולה של ההכנסה הפנויה הנחנו שההשקעה בבנייה למגורים תתרחב בהדרגה, משום שעדיין אין כל סימן להתאוששות בתחום זה.

הצריכה הציבורית: החלטת הממשלה על תקרת הגידול של ההוצאה הציבורית ועליית השכר הצפויה במגזר הציבורי עקב סיום הפחתת השכר במסגרת "עידוד הצמיחה" באמצע 2005 מחייבות ירידה של כאחוז אחד בצריכה הציבורית.

שוק העבודה: אנו מניחים כי שיעור ההשתתפות יתייצב ברמה של 55.1 אחוזים, שאליה הוא הגיע ב-2004. ההנחה היא שהפחתת מספרם של העובדים הזרים (כולל עובדים מהשטחים) תימשך בקצב הולך ופוחת. על רקע צמיחת

אינדיקטורים להתפתחות המשק, 2003 עד 2005

2005 תחזית	2004 אומדן	2003	
(השינוי הכמותי, אחוזים)			המקורות והשימושים
3.5	3.7	1.3	1. התוצר המקומי הגולמי
4.8	5.2	1.7	2. התוצר המקומי הנסקי
2.2	2.4	-0.5	3. הצריכה הפרטית לנפש
-0.8	-0.9	-0.8	4. הצריכה הציבורית ללא יבוא ביטחוני
-0.8	-1.1	0.3	מזה: הצריכה האזרחית
7.1	3.8	-4.9	5. ההשקעה בנכסים קבועים
3.4	4.0	-1.3	6. השימושים המקומיים (ללא יבוא ביטחוני)
7.4	9.1	6.2	7. יצוא הסחורות והשירותים
6.6	9.3	-1.0	8. היבוא האזרחי
(שיעור השינוי, אחוזים)			האוכלוסייה, התעסוקה, והמחירים
1.8	1.8	1.8	9. האוכלוסייה הממוצעת
9.9	10.6	10.7	10. שיעור הבלתי מועסקים (אחוזים מכוח העבודה)
2.5	3.2	2.0	11. המועסקים הישראליים - סך הכול
3.7	4.7	2.5	מזה: במגזר העסקי

המשק יביאו שני גורמים אלה לגידול של 2.5 אחוזים במספר המועסקים הישראלים (3.7 אחוזים במגזר העסקי); שיעור האבטלה, כאמור, עשוי לרדת, בממוצע ל-2005 לכ-10 אחוזים.

השכר הריאלי יגדל בשיעור מתון בלבד. הדבר מוסבר בגידול איטי יחסית של הביקוש לעובדים ובעלייה של שיעור ההשתתפות. ירידה בעלות העבודה ליחידת תוצר תשפר את רווחיות החברות. קצב עליית השכר הריאלי צפוי להיות דומה לזה של פרויקט העבודה.

בשער החליפין הריאלי צפוי ייסוף כתוצאה מגידול של הביקוש לתוצר יחסית לגורמי ההיצע, בייחוד של מלאי ההון, שגידולו הואט בשנים האחרונות עקב הצטמצמות ההשקעה. הרחבת הגירעון בחשבון השוטף ב-2004 וב-2005 עשויה שלא לקזז לחצים אלה, בדומה לדפוס מחזורי העסקים בישראל בתקופה שאחרי תכנית הייצוב: תקופות של גיאומטריה מתאפיינות בייסוף ריאלי תוך גידול הגירעון בחשבון השוטף וזרימת הון אל המשק.

גידול מספר המועסקים בא במקביל לעלייה של 0.5 אחוז במספר שעות העבודה הממוצע למועסק ישראלי, לאחר ירידה של 0.5 אחוז ברביע הקודם (לוח 3), התפתחות המעידה כי המעסיקים ממתינים להתייצבות הקצב של האצת הפעילות.

שיעור האבטלה ירד ברביע הראשון של 2004 ירידה מתונה של עשירית אחוז, והגיע לרמה של 10.8 אחוזים (לוח 3), לאחר שבמחצית השנייה של 2003 הוא הגיע ל-10.9 אחוזים. הגורם המרכזי למתינותה של הירידה בשיעור האבטלה הוא **העלייה בשיעור ההשתתפות**, הן בקרב גברים והן בקרב נשים, שהביאה להתרחבות של כוח העבודה האזרחי. אחד ההסברים להתרחבות זו הוא חזרתם של מתייאשים לשוק העבודה, וייתכן גם שהקיצוץ בתשלומי ההעברה והחמרת הקריטריונים לקבלתם האיזו את ההצטרפות לשוק העבודה. במקביל לירידת שיעור האבטלה גדלה ב-3.2 אחוזים תשומת העבודה במגזר העסקי. כנגד זאת נרשמה החמרה בעומק האבטלה: שיעור מחפשי העבודה מעל חצי שנה מכלל המובטלים עלה ברביע הראשון ב-3.5 נקודות אחוז, וחלקם של המובטלים שלא עבדו בשנה האחרונה גדל ב-1.5 אחוזים.

השכר הממוצע למשרת שכיר עלה בארבעת החודשים הראשונים של השנה ב-3.3 אחוזים ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. השינויים בשכר, בעיקר במגזר הציבורי, הושפעו מגורם חד-פעמי - דחייתם של מענק היובל ותשלום דמי ההבראה מהשנה הקודמת לחודש ינואר, שיצרה תנודתיות רבה (לוח 4, דיאגרמה 6). למרות התנודתיות, ניכרת תפנית כלפי מעלה בשכר ביחס למגמת הירידה שאפיינה את המשק בשלוש השנים

שוק העבודה

התרחבות התעסוקה של ישראלים במגזר העסקי התרחשה כמעט בד בבד עם ההתאוששות בפעילות המשקית (דיאגרמה 5): במהלך הרביע הראשון של 2004 עלה שיעור התעסוקה ל-49.2 אחוזים. הגורמים לכך היו הגמישות הגבוהה של שוק העבודה ביחס לעבר, שהתבטאה בירידת השכר הריאלי במהלך שנות השפל, בניית גדר ההפרדה שמונעת כניסתם של עובדים פלשתינאים לישראל, ותחלופה בין עובדים זרים לישראלים. במגזר הציבורי עמד קצב גידול התעסוקה על כאחוז, מתחת לקצב גידולה של האוכלוסייה בגיל העבודה. ביחס לרביע המקביל אשתקד ירד מספר המועסקים במגזר הציבורי ב-1.2 אחוזים.

ענפי המשנה הבולטים בגידול בתעסוקה ברביע הראשון של 2004 הם התעשייה, שירותי האירוח והאוכל והבנקאות הפיננסים שגדלו, כל אחד, בכאחוז ביחס לרביע הקודם (נתונים מנוכי עונתיות). ראוי לציין כי הגידול בתעשייה בא לאחר ירידה של מספר המועסקים בענף זה במהלך 2003. עלייה בולטת נוספת נצפתה בשיעור הישראלים המועסקים בענף השירותים למשקי הבית (1.9 אחוזים) ובשירותי השמירה, האבטחה והניקיון (1.7 אחוזים). בסך הכול נוספו בענפים אלו 14.4 אלף מועסקים חדשים. גידול תעסוקתם של ישראלים בענפי הבנייה ומשק הבית התאפשר, בין היתר, הודות למדיניות הממשלה של צמצום העסקת עובדים זרים (שהביאה לירידת מספרם ברביע הראשון בכ-17 אלף), ולבניית גדר ההפרדה, שפעלה כמכשול לכניסתם של עובדים פלשתינאים לישראל.